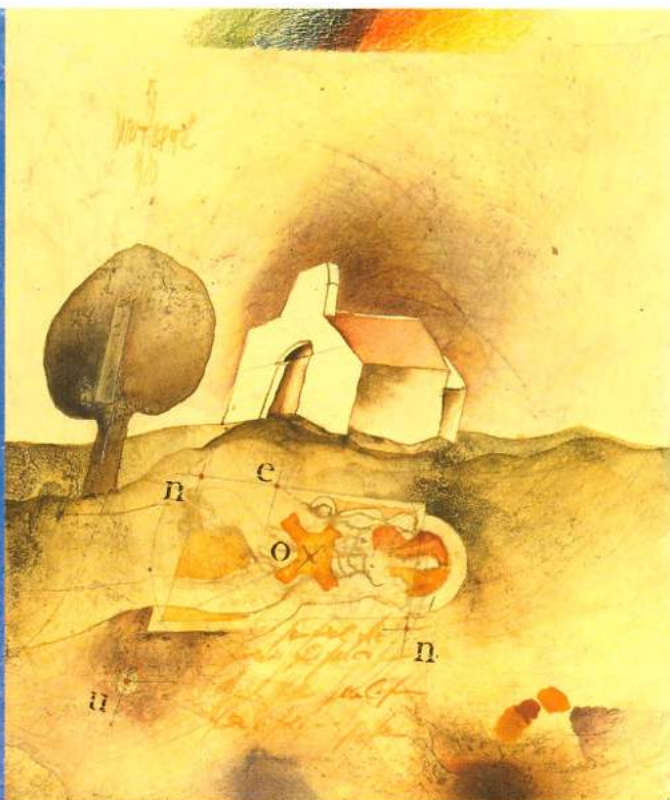

M. TREBOTIĆ,
Diptih

TREMA, selo JJ od Križevaca. U zaseoku Pintići nalazi se ranobarokna kapela Sv. Julijane (XVI–XVII. st.). Ima brod s ravnim stropom i peterokutno presvođeno svetište, a nad pročeljem drveni tornjić. U kapeli barokni oltari, propovjedaonica, orgulje (sred. XVIII. st.) i kipovi skupine *Golgota* (druga pol. XVII. st.).

LIT.: UTH – Križevci.

TRENKOVO, selo SZ od Požege. U selu je jednokatna kasnobarokno-klasicistička kurija sagrađena 1819. Ima mansardni krov, a na glavnome pročelju balkon ispod kojega je ulazni trijem s arkadama. Uz dvor je park engleskoga tipa.

LIT.: V. Radauš, *Spomenici Slavonije iz razdoblja XVI–XIX. stoljeća*, Zagreb 1975.

TREPŠE, Marijan, slikar, grafičar i scenograf (Zagreb, 25. III. 1897 – 4. X. 1964). Završio Akademiju u Zagrebu 1918 (B. Čikoš-Sesija). God. 1919. nastavlja studij na Akademiji u Pragu (M. Švabinsky), baveći se poglavito grafikom. God. 1920–22. boravi u Parizu gdje radi na Académie de la Grande Chaumière. Sudjeluje na svim izložbama Proljetnoga salona (1919–28), unutar kojega s Uzelcem, Gecanom i Varlajem čini »Grupu četvorice«. God. 1925. započinje kao scenograf s Calderonovom *Gospođicom Đavolicom* u Hrvatskome državnom kazalištu u Zagrebu, gdje ostaje sljedeće 32 godine (A. Chenier, *Umberto Giordano*, 1927; G. Verdi, *Moć sudbine*, 1928; J. Gotovac, *Ero s onoga svijeta*, 1935; L. Pirandello, *Henrik IV*, 1939; G. Puccini, *Manon Lescaut*, 1941). Uz slikarstvo, grafiku i scenografiju bavio se vitrailom (*Golgota* u kapelici Raspetoga Isusa u Zagrebu, 1935).

Za školovanja u Zagrebu slika pod utjecajem tzv. hrvatske škole (posebice M. Kraljevića), a u Pragu dolazi u dodir s njem. ekspresionizmom. U Parizu upoznaje slikarstvo Vlainica, čiji će utjecaj biti jedan od vidljivijih u njegovu kasnijem razdoblju. Iz Pariza je u Zagreb donio izvjesnu mjeru klasicizma. Socijalni motivi, grčeviti pokreti napregnutih tijela, oštra i izlomljena crta osnovna su obilježja tih radova. Prizori ubojstava i krčmi kao i biblijska tematika dobra su podloga izrazu emocionalne napetosti, a motivi iz polusvijeta pokazuju Kraljevićev utjecaj (*Suzana*, 1919; *U separeu*, 1919; *Kod kartanja*, 1920; *Ubojstvo*, 1920). I akvareli iz tih godina pokazuju istovrsnu dramaturgiju (*Golgota*, 1920), no u njima se već osjeća najava racionalnoga sabiranja, težnja prema kristalizaciji prostora. Kubističke značajke najbolje pokazuje litografija *Čovjek, konj i pas* (1920), u kojoj trokutni oštrog kutova poništavaju svaki ugođaj i djelo približavaju oblikovnoj samobitnosti. Uskoro akt postaje dominantan motiv u njegovu slikarstvu. Akvarel *Žena prije spavanja* (1921/22) lirska je

varijanta njegova ekspresionizma, sva pretočena u materiju svjetla. Od 1921, kada ekspresionističko raspoloženje u Zagrebu dolazi do vrhunca, do 1923. nastaju akvareli s karakterističnim motivima (*U krčmi*, 1922; *Oko stola*, 1923), dok je mapa litografija iz 1923. nedvojbeno nadahnuta klasicizmom. To je ujedno vrijeme tzv. konstruktivnoga slikarstva u nas; linija se povezuje, volumeni postaju naglašeniji, a boja je stišana do zemljanih tonova (*Portret djevojčice*, 1923; *Dvije djevojke čitaju*, 1923). Idiličnija *Djevojka s vrčem* (1926) pojavljuje se u mnogobrojnim varijacijama. Od 1930. slikar sve češće kratkim udarcima kista rastvara zatvoreni oblik i rasvjetljava boju, a slike sve više odišu intimizmom. Nakon 1933. češće se okreće prirodi, pa tada nastaju serije krajolika iz okolice Zagreba i motivi s

M. TREPŠE, *Portret mladoga Krležu*

